

Отже, можна констатувати, що наукова конференція, присвячена 100-річчю від початку археологічних робіт на Більському городищі, пройшла на високому науковому рівні й, безумовно, стала черговим стимулом для подальших до-сліджень цієї видатної пам'ятки.

Користуючись нагодою, вважаємо за свій приємний обов'язок висловити щиру вдячність усім, хто допоміг організувати цей науковий форум і оточив його учасників теплом та увагою.

Одержано 03.11.2006

Н.М. Куковальська

ТРЕТЯ СУДАЦЬКА МІЖНАРОДНА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ

18—21 вересня 2006 р. у м. Судак (АР Крим) на базі відділу Національного заповідника «Софія Київська» — музею «Судацька фортеця» відбулася III Судацька міжнародна наукова конференція «Причорномор'я, Крим, Русь в історії та культурі».

Судацька фортеця розташована у напручуд мальовничій місцевості на чорноморському узбережжі Криму. Унікальне поєднання історії, багатого ландшафту, архітектурних та археологічних пам'яток VI—XV ст. Судацької фортеці дали підстави висунути пропозицію про внесення цього неповторного ансамблю до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, а також започаткувати на базі цього музею з 2002 р. проведення міжнародних наукових конференцій.

У свою чергу, конференції поклали початок серії наукових збірників, що відбивають новітні наукові здобутки в галузі історії, археології, археографії і мистецтва, пов'язані з проблемами Криму, Великого Шовкового шляху, Візантії, Київської Русі й насамперед Судацької фортеці.

Результатом підготовки до III Судацької міжнародної наукової конференції 2006 р. став збірник статей «Причорномор'я, Крим, Русь в історії й культурі».

Тематика форуму охоплювала широкий спектр питань з археології, історії та культури народів Причорномор'я, Криму, Візантії, України-Русі від античності до нашого часу, а також проблеми охорони й музеєфікації пам'яток історії та культури, що обговорювалися на п'яти секціях: «Історія, археологія й архітектура середньовічної Сугдеї»; «Археологія та історія Криму й Північного Причорномор'я з найдавніших часів до пізнього середньовіччя (секції історії античності та середніх віків)»; «Візантія—Крим—Русь (євразійська вісь культурних

контактів)»; «Охорона архітектурно-історичних пам'яток».

Таке розмаїття напрямів засвідчує, що Судацька конференція набула широкого визнання, не в останню чергу й через вагомі та надзвичайно цікаві результати новітніх дослідницьких, пам'яткоохоронних і ремонтно-реставраційних робіт, що провадяться на пам'ятках заповідника.

Цей науковий форум викликав позитивний резонанс у наукових колах України. Спеціалісти мали змогу обмінятися науковим досвідом з питань спадковості у матеріальній та духовній культурі, методичного, архітектурного та технічного аспектів пам'яткоохоронної справи, а також започаткувати нові міжмузейні та міжрегіональні наукові відносини.

Минулого року виповнилося 60 років від дня народження відомого дослідника кримських старожитностей, доктора історичних наук Ігоря Авені-ровича Баранова, що стало приводом для приурочення III Судацької конференції пам'яті цієї людини, яка, на жаль, кілька років тому пішла з життя. Десятки років свого життя І.А. Баранов віддав дослідженню, реставрації та збереженню пам'яток Криму, серед яких і Судацька фортеця. З 1977 до 2000 рр. він керував Судацькою археологічною експедицією Кримської філії ІА НАН України. За цей період було проведено системні розкопки та архітектурні дослідження оборонних споруд Судацької фортеці, міських кварталів, найбільш значущих археологічних об'єктів на території городища, а також його околиці. Результатом роботи щорічних археологічних експедицій під керівництвом І.А. Баранова стало введення до наукового обігу нових, здебільшого унікальних матеріалів, що суттєво розширили уявлення про історію пам'ятки, поповнили фонди Національного заповідника «Софія Київська» та експозицію музею «Судацька фортеця», послу-

жили підґрунтям для написання наукових статей і монографій.

Коло наукових інтересів І.А. Баранова не обмежувалося лише Судацьким регіоном. Фахівцям добре відомі результати його досліджень таких пам'яток, як Тау-Кипчак, Караул-Оба, Херсонес тощо.

Присвятивши III Судацьку міжнародну наукову конференцію І.А. Баранову, організатори віддали данину не лише відомому вченому-ар-

хеологу, а й унікальній пам'ятці — Судацькій фортеці. Численним об'єктам дослідження вченого, Судацькій фортеці та іншим пам'яткам Криму було присвячено десятки доповідей.

Усі учасники конференції відзначили її високий науковий рівень. Науковці з України, Росії, Болгарії, Польщі, Італії обмінялися думками, ознайомилися з новими науковими здобутками та планами на майбутнє.

На запрошення Національного заповідника «Софія Київська» відгукнулися шановані вчені, справжні метри науки, представники петербурзьких, московських, кримських та київських наукових кіл, далекого зарубіжжя, відомих музеїв Росії та України, серед яких 10 докторів та 35 кан-дидатів наук. Слід наголосити й всіяко вітати участь у конференції молодих учених, які понесуть у майбутнє естафету науки.

Практика показує, наскільки важливі такі зустрічі, де відбуваються наукові спілкування, дискусії, народжуються нові ідеї, започатковуються науки й просто добрі людські стосунки.

Не можна не відзначити, що таке творче спілкування стало можливим не лише завдяки збереженому науковому потенціалу держав — учасників форуму, але й гостинності й підтримці людей, зацікавлених у розвитку подібних наукових заходів. Учасників судацьких конференцій завжди гостинно приймає пансіонат «Львівський залізничник», де господарює директор В.Н. Серов, який надає постійну, вагому, дружню підтримку в організації цих наукових зустрічей.

Також слід відзначити змістовну програму, високий технічний рівень забезпечення конференції, комфортні умови проживання та цікаві культурно-масові заходи.

Безперечно, III Судацька міжнародна наукова конференція стала неординарною подією у науковому житті України.

Одержано 26.10.2006

ДО 85-РІЧЧЯ ЄВГЕНА ВОЛОДИМИРОВИЧА МАКСИМОВА

21 січня 2006 р. виповнилося 85 років відомому досліднику давньослов'янської археології та історії України, доктору історичних наук, лауреату Державної премії України в галузі науки Євгену Володимировичу Максимову. Його шлях у науку розпочався на історичному факультеті

Київського університету ім. Т.Г. Шевченка. Він був головою студентського наукового археологічного гуртка і кілька сезонів працював в Ольвійській експедиції, яку очолював Л.М. Славін. Отже, не дивно, що вдумливого здібного студента, який у 1949 р. отримав диплом із відзнакою,